

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201951
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8219201951.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO:35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému R. M., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v H. č. XXX, o zaplatenie sumy 280,37 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 22.05.2020 č.k. 1Csp 69/2019-117 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., došlo dňa 23.11.2015 k uzavretiu zmluvy o kreditnej karte s úverovým limitom 300 eur. Je nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka). Vzťahy medzi stranami sporu vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne formou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť.

Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník, možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v ust. § 52 v znení od 01.04.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne. Aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom Európskej únie a spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ). Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

3. Pri posudzovaní dôvodnosti podanej žaloby sa skúmalo, či žalobcovi svedčí právo, ktorého sa domáha, t.j. či je nositeľom hmotného práva, ktoré je predmetom konania (aktívna vecná legitímácia) a či žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobca domáha (pasívna vecná legitímácia). Nedostatok vecnej legitímácie na strane žalobcu či žalovaného znamená, že žalobe nemožno vyhovieť. Predpokladom úspešnosti žaloby je, že žalobca preukáže, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a že žalovaný je nositeľom zodpovedajúcej hmotnoprávnej povinnosti. Uvedené súd skúma aj napriek poukazu žalobcu na ust. § 150 a § 151 C.s.p. Preto bolo potrebné najprv sa vysporiadať s tým, komu právo na zaplatenie patrí, teda komu svedčí aktívna hmotnoprávna legitímácia.

4. Žalobca dôvodí svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy titulom uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.05.2018, na základe ktorej mu mala byť pohľadávka voči žalovanému s prísl. postúpená z postupcu, ktorým bola Slovenská sporiteľňa, a.s.. Uvedené bolo žalovanému oznámené písomne. Žalobca síce predložil výzvu banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách pred postúpením pohľadávky adresovanú žalovanému a to výpoveď zmluvy a zníženie úverového rámca zo dňa 12.12.2016 a výzvu zo dňa 19.01.2017, avšak žiadnym spôsobom nepreukázal ich doručenie, resp. doručenie žalovanému, prípadne aspoň dôkaz, že sa tieto listiny dostali do možnej dispozície žalovaného.

5. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby boli splnené podmienky dané ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách na postúpenie pohľadávky vyplývajúcej z predloženej zmluvy z veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s. na jeho účet, teda omeškanie dlžníka - žalovaného so zaplatením aspoň časti dlhu nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní do dňa postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve, resp. súhlas klienta na postúpenie pohľadávok. Doručenie, resp. doručovanie výzvy nebolo preukázané.

6. Žalobca tak napriek poučeniu o dôkaznej povinnosti neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, a čo je najdôležitejšie, neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu svojej aktívnej hmotnoprávnej legitímácie. Pre nepreukázanie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nemôže mať súd zato, že postúpenie pohľadávky voči žalovanému je účinné. Postúpenie pohľadávky bez preukázania splnenia zákonných podmienok nemôže byť platným právnym úkonom pre rozpor so zákonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pričom dochádza k porušeniu ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, v dôsledku čoho žalobca nie je nositeľom tvrdeného hmotného práva vyplývajúceho z predložených listinných dôkazov, t.j. nemá preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu. V tomto smere sa poukázalo aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.03.2018, vydaný vo veci 7 Cdo 26/2017.

7. Na uvedenom nič nemení ani bod 12.4, 12.5 Všeobecných obchodných podmienok, nakoľko sa nejedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku so spotrebiteľom, keďže sa nachádza vo vopred naformulovaných všeobecných obchodných podmienkach veriteľa, ktoré spotrebiteľ určite žiadnym spôsobom neovplyvňoval ani nedojednával. Tieto sú vopred dané veriteľom, dokonca ich veriteľ môže

kedykoľvek zmeniť a žiaden súhlas s ich novším znením od dlžníkov nevyžaduje. Uvedené ustanovenie Všeobecných obchodných podmienok preto nemožno považovať za vopred daný súhlas dlžníka s postúpením pohľadávky žiadanej v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Navyiac, takéto znenie Všeobecných obchodných podmienok je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a ust. zákona na ochranu spotrebiteľa a teda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedené ust. Všeobecných obchodných podmienok preto nemožno akceptovať ani s poukazom na ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách, kde samotný zákonodarca odkázal na ust. § 53 Občianskeho zákonníka, teda aj v tomto je právny názor súdu podporený jeho úmyslom chrániť slabšiu stranu zmluvného vzťahu - spotrebiteľa.

8. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

9. Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 253 ods. 1 C.s.p.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe žalobcu bolo vyhovené. Alternatívne požadoval rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že v prípade, ak skutkové tvrdenia sú sporné, resp. súd nemá určité skutočnosti za preukázané, potom nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 297 písm. b) C.s.p. V danom prípade súd nevyslovil svoje predbežné právne posúdenie vecí, nereprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú, čím nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov. Na základe uvedeného bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, pretože tento nemal možnosť získať vedomosť o vnímaní akejkoľvek rozhodujúcej skutočnosti zo strany súdu ako skutočnosti spornej, resp. nepreukázanej a preto žalobca nemal dôvod na označenie ďalších dôkazov v tomto smere a z uvedeného dôvodu považuje za absurdné, ak súd bez nariadenia pojednávania zamietol žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu pre neunesenie dôkazného bremena. V prípade, ak by súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom by stranám sporu prezentoval, ktoré skutočnosti považuje za nesporné a ktoré za sporné, resp. nepreukázané, žalobca by uplatnil ďalšie prostriedky procesného úkonu a uvedené sporné skutočnosti by vysvetlil. Žalobca súhlasil s výškou mesačnej splátky navrhovanej žalovaným a v priebehu konania navrhol, aby súd rozhodol o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie, čím došlo k naplneniu všetkých procesných podmienok, ktoré vyžaduje zákon na to, aby bol súd povinný rozhodnúť o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie. Táto povinnosť vyplýva priamo z ust. § 282 C.s.p., podľa ktorého ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku. Postup súdu vo veci bol v hrubom rozpore s ust. § 282 C.s.p., ktoré svojim výkladom prakticky novelizoval, nakoľko na základe posúdenia hmotnoprávnej stránky nároku nerozhodol o veci rozsudkom pre uznanie napriek splneniu všetkých procesných podmienok na jeho vydanie. Takýto súdny výklad ust. § 282 C.s.p. žalobca považuje za faktickú zmenu vôle zákonodarcu, ktorú zákonodarca prejavil v ust. § 282 C.s.p., čím súd porušil ústavný princíp trojdelenia štátnej moci, z ktorého vyplýva, že právomoc meniť zákony patrí Národnej rade Slovenskej republiky, nie súdu. Súd nebol oprávnený skúmať uplatnený nárok po hmotnoprávnej stránke, nakoľko sa v zmysle platnej právnej úpravy mal obmedziť len na skúmanie procesných podmienok, ktorých splnenie je potrebné na to, aby mohol vydať rozsudok pre uznanie. Súd však v uvedenom prípade bez akéhokoľvek zákonného dôvodu takto nepostupoval a rozsudok pre uznanie nevydal. Nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. V konaní bolo celkom nesporné preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky vyplývajúce z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca tvrdil a tvrdí, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až ku dňu 21.05.2018 a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom vyzvaný na úhradu dlžnej sumy a to aj výzvami na úhradu zo dňa 12.12.2016 a zo dňa 19.01.2017, pričom doručenie predmetných výziev žalovaný v konaní nijakým spôsobom nepoprel a nerozporoval. Je preto nesporné, že predmetné výzvy sa dostali do dispozičnej sféry žalovaného, ktorý zároveň vo svojom uznávacom prejave zo dňa 27.01.2020 pred súdom potvrdil vedomosť o existujúcom záväzku a ozrejmil i dôvod jeho nesplácania. Keďže skutkové tvrdenia žalobcu neboli protistranou popreté, v zmysle ust. § 151 ods. 1 C.s.p. ich bolo potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky i napriek

písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Žalovaný sa vo veci vyjadril v prospech žalobcu, keď podaním zo dňa 27.01.2020 adresovaným súdu uznal žalobcov nárok a zároveň nepredložil žiaden relevantný dôkaz, ktorý by tento nárok a tvrdenia žalobcu uvádzané v žalobe spochybňoval.

12. Ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, pričom ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevylučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov. Zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli otázku odstúpenia odchyľne od zákona a to v bode 12.14 Všeobecných obchodných podmienok. Preukazovanie splnenia podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili odchyľne od ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

13. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľné a navyše absolútne nerešpektujúce skutkový stav veci, kedy sa súd jednoducho odmietol zaoberať odchyľným dojednaním práv a povinností zmluvných strán od ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktoré zmluvným stranám dovoľuje samotný Zákon o bankách vo svojom ust. § 89 ods. 1 a neprihliadol na rozhodovacia prax súdov.

14. Okrem toho ochrana spotrebiteľa, ktorú sa napadnutým rozhodnutím zrejme snažil dosiahnuť súd, je v konečnom dôsledku takou ochranou, ktorá spotrebiteľov poškodzuje. Zamietnutie žaloby pre nepreukázanie platného postúpenia pohľadávky pre spotrebiteľov znamená, že síce nie sú nútení podrobiť sa nútenému výkonu súdneho rozhodnutia, avšak prakticky sa dostávajú do stavu právnej neistoty vo vzťahu k tomu, kto je ich veriteľom a komu teda majú svoj dlh vlastne splniť, aby dosiahli napr. výmaz z úverového registra.

15. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

16. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

17. Právne bezvýznamný je poukaz žalobcu na nesprávny procesný postup súdu, keď vo veci nenariadil pojednávanie. Ustanovenie § 297 C.s.p. aj v prípade spotrebiteľských sporov umožňuje súdu vec prejednať bez nariadenia pojednávania, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur. Tieto zákonné podmienky bez akýchkoľvek pochybností splnené boli. Hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1.000 eur a rovnako spornými neboli ani skutkové tvrdenia vo vzťahu k uzatvorenej zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 21.05.2018 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcom. Či na základe tejto zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatňovanej v konaní na žalobcu, už nie je otázka skutkových tvrdení strán, ale otázka právneho posúdenia veci. Ide pritom o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci vzhľadom na to, že v obdobných právnych veciach Najvyšší súd Slovenskej republiky už opakovane rozhodol, že ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Zároveň zdôraznil skutočnosť, podľa ktorej postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

18. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s., dňa 23.11.2015 uzatvorila so žalovaným zmluvu o kreditnej karte. Išlo o úver spotrebiteľský, ktorého úprava v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

19. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy boli bez akýchkoľvek pochybností Všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

20. Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku bolo potrebné zaoberať sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého strana je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania.

21. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.05.2018 právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasl. V prejednávanej veci postupom bola banka, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách.

22. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

23. V tomto ustanovení zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách ako špeciálny právny predpis upravoval osobitný postup pri postúpení pohľadávky inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákonnými podmienkami pre takéto postúpenie boli existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva k zaplateniu a dlžníkove omeškanie so splnením trvajúce nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

24. Čo sa týka podmienky písomnej výzvy, pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Nestačilo teda len písomne výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a doručiť dlžníkovi. V súvislosti s písomnými výzvami na úhradu zo dňa 12.12.2016 a zo dňa 19.01.2017 (č.l. 18 a č.l. 22 spisu) je potrebné dodať, že vo vzťahu k týmto listinám nebolo preukázané ich odoslanie a doručenie žalovanému zo strany právneho predchodcu žalobcu. Uznesením zo dňa 22.11.2019 č.k. 1Csp 69/2019-80 doručeným právnenému zástupcovi žalobcu dňa 29.11.2019 súd prvej inštancie vyzval žalobcu, okrem iného, na preukázanie splnenia podmienok zosplatnenia dlhu, vrátane preukázania zaslania písomnej výzvy banky žalovanému pred postúpením pohľadávky, vrátane dôkazu o jej doručení. Požadované dôkazy žalobca nepredložil.

25. Pre platnosť zmluvy ako právneho úkonu je právne významný moment, kedy tento právny úkon bol urobený. Ak zmluva o postúpení pohľadávok v čase jej uzatvárania nespĺňala náležitosti vyžadované ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, išlo o neplatný právny úkon odporujúci zákonu. Neplatnosť podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou, čo znamená, že právny úkon takouto absolútnou neplatnosťou postihnutý, nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému. Ak v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, sa hovorí o omeškaní so splnením čo len časti peňažného záväzku dlžníka, za predpokladu nevyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, týmto peňažným záväzkom môže byť iba dlh vzniknutý neuhradením už splatných splátok, nakoľko s ďalšími splátkami splatnými v budúcnosti nemôže byť dlžník v omeškaní. Pokiaľ v ďalšej časti tohto ustanovenia sa hovorí o pohľadávke zodpovedajúcej tomuto peňažnému záväzku, je zrejme, že ide o peňažný záväzok vzniknutý z doposiaľ neuhradených splatných splátok.

26. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena

sa nedotýka práv, ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat' voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

27. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách, mal zákonodarca úpravou obsiahnutou v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách na myslí oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou, táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napr. nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priesčilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

28. Základným právnym problémom v danej veci je otázka platnosti, či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou podľa ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania, prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávacom prípade je to, že ide o spotrebiteľský spor vyplývajúci z pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru. Ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) sú preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkově nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia, čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva, aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevyklučujú.

29. Podľa ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

30. Za predpokladu nesplnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, išlo by o postúpenie v rozpore so zákonom, a to zákonom o bankách, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

31. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Uvedený záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.04.2018 vydaného vo veci 1Cdo 147/2017, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako rozhodnutie č. 60.

32. Keďže na žalobcu nebola platne postúpená pohľadávka uplatňovaná v konaní, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitimácie žalobcu zamietol.

33. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenie žalovaného k pohľadávke zo dňa 27.01.2020 (č.l. 105 spisu), toto rozhodne nemožno považovať za uznanie nároku uplatneného žalobcom v zmysle ust. § 282 C.s.p. Žalovaný sa v tomto vyjadrení vyjadroval k pohľadávke Slovenskej sporiteľne, a.s. vo výške 280,37 eur s prísl., teda k pohľadávke právneho predchodcu žalobcu.

34. Uznanie dlhu podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom dlžníka voči veriteľovi, pre ktorý je pod sankciou neplatnosti ustanovená písomná forma. Prejav vôle uznať dlh čo do dôvodu a výšky je určitý a zrozumiteľný, ak je výkladom podľa ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka objektívne pochopiteľný, t.j. ak nevzbudzuje pochybnosti o jeho obsahu. Žalovaný v písomnom vyjadrení k pohľadávke zo dňa 27.01.2020 okrem toho, že sa vyjadroval k pohľadávke právneho predchodcu žalobcu, neuviedol ani dôvod (kauzu) vzniku pohľadávky.

35. Navyše uznanie dlhu je samostatným zabezpečovacím inštitútom, ktorý plní zabezpečovaciu funkciu tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Uznanie dlhu nie je novým právnym titulom záväzku. Zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v čase jeho uznania existoval, ktorá je však vyvrátiiteľná dôkazom opaku. Znamená to, že skutočnosť, pre ktorú je v zákone stanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak. V prejednávanej veci, aj za predpokladu existencie uznávacieho prejavu žalovaného, žalovaný nebol dlžníkom žalobcu, nakoľko k platnému postúpeniu pohľadávky uplatňovanej v konaní na žalobcu nedošlo pre rozpor so zákonom.

36. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

38. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).